

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI

Facultatea de Sociologie și Asistență socială

Școala doctorală de Sociologie

**Impactul divorțului asupra abandonului școlar și
asupra rezultatelor școlare pentru copiii arabi din
Israel**

Rezumat

Student - doctorand : *Rana Abu Mukh (Khalil)*

Conducător de doctorat: Conf. univ. dr. Mihai-Bogdan Iovu .

Cluj - Napoca

2023

Conținut

Cuprins	2
Abstract	5
Introducere	6
Capitolul unul	9
Revizuire de literatura	9
1.1 Definiții diverse ale divorțului	9
1.2 Caracterizarea divorțului în societatea arabă.	10
1.2.1 Drepturile și hotărârile de divorț în țările arabe.	10
1.3 Amploarea și ratele divorțului.	12
1.4 Motivele care au dus la decizia de divorț	14
1.5 Teorii care explică divorțul.....	16
1.5.1 Teoria atașamentului.....	16
1.5.2 Teoria atribuirii.	18
1.5.3 Teoria capitalului social.	19
1.6 Copiii familiilor divorțate.....	22
1.7 Implicațiile divorțului.....	24
1.7.1 Abilitățile sociale ale copiilor.....	24
1.7.2 Bunăstarea socială a copiilor.	28
1.7.3 Participarea socială a copiilor.	32
1.7.4 Performanța școlară pentru copii.....	34
1.7.5 Sprijinul familiei.	36
1.7.6 Abandonul școlar.....	41
1. 1.7.7 Mediul școlar pentru copii.	45
1.8 Situația divorțurilor în Israel.	52
Capitolul doi.....	53
Metodologia de cercetare.....	53
2.1 Scopurile și obiectivele studiului.....	53
2.2	2.2
Filosofii de cercetare.....	54
2.3 2.3 Abordarea cercetării.....	55
2.4 2.4 Cadrul conceptual al studiului.....	56
2.5 2.5 Proiectarea cercetării	
	58
2.6 Elaborarea chestionarului	61

2.7	2.7 Participanți	63
2.8	2.8 Considerații etice în studiu.....	65
2.9	2.9 Analiza datelor.....	67
Capitolul trei		70
Rezultate		70
3.1	Tratamentul valorilor aberante (distanța Mahalanobis).....	70
3.2	Rata de răspuns	71
3.3	Bias de răspuns 3.3 Bias de răspuns.....	71
3.4	Statistici descriptive pentru părinții căsătoriți versus părinții divorțați	73
3.5	Realizări școlare.....	81
3.6	Abandonul școlar	86
3.7	Mediul școlar.....	87
3.8	Participarea socială.	90
3.9	Sprijinul familiei.....	92
3.10	Abilități sociale.	94
3.11	Bunăstarea socială.	99
3.12	Testarea ipotezelor.....	101
3.13	Testul validității convergente.	104
3.14	Mann-Whitney Test.	106
3.15	Analiza traseului.	109
Capitolul patru.....		117
Concluzie		117
4.	1 Concluzia și testarea ipotezelor.....	117
	4.2 Limitări ale cercetării.....	127
	4.3 Recomandări.....	128
Referință.....		129
Anexe		154

Lista de mese

Tabelul 1:	Distribuția eșantionului în funcție de regiune, vârstă și sex.....	64
Tabelul 2:	Caracteristicile respondenților (N= 218).....	65
Tabelul 3:	Lista cazurilor șterse după aplicarea Mahalanob este Distanța.....	70
Tabelul 4:	Statistica de grup a abilităților sociale.....	71
Tabelul 5:	Eșantioane independente ale testului T (aptitudini sociale)	72
Tabelul 6:	Statistici de grup de gen	72
Tabelul 7:	Eșantioane independente ale testului T (sex)	72
Tabelul 8:	Statutul de muncă al tatălui	73
Tabelul 9:	Programul de lucru săptămânal pentru tați	74

Tabelul 10: Statutul de muncă al mamei	74
Tabelul 11: Programul de lucru săptămânal pentru mame	75
Tabelul 12: Starea civilă	75
Tabelul 13: Factori care contribuie la divorț	76
Tabelul 14: Vârsta copiilor când părinții au divorțat	78
Tabelul 15: Părinți recăsătoriți	78
Tabelul 16: Persoana cu care au trăit copiii după ce părinții au divorțat	77
Tabelul 17: Situația financiară a copiilor	80
Tabelul 18: Situația financiară a familiei copiilor	80
Tabelul 19: Nivelul de realizare a copiilor	81
Tabelul 20: Media totală a copiilor certificate	82
Tabelul 21: Scoruri la matematică pentru copii	
Tabelul 22: Scoruri în limba arabă pentru copii	84
Tabelul 23: Scorurile copiilor în limba ebraică	83
Tabelul 24: Scoruri în limba engleză pentru copii	84
Tabelul 25: Absența copiilor la școală.....	85

Tabelul 26: Copii care lucrează după divorț	85
Tabelul 27: Programul de lucru săptămânal al copiilor	87
Tabelul 28: Elevii nu se angajează să respecte instrucțiunile de la clasă.	87
Tabelul 29: Mediul școlar	88
Tabelul 30: Participarea socială a copiilor.	91
Tabelul 31: Sprijinul familiei copiilor	95
Tabelul 32: Abilitățile sociale ale copiilor	95
Tabelul 33: Bunăstarea socială a copiilor	98
Tabelul 34: Testarea caracteristicilor de distribuție pentru normalitate	101
Tabelul 35: Nivelurile de fiabilitate ale instrumentului – Alfa lui Cronbach	103
Tabelul 36: Corelații de constructe.....	104
Tabelul 37: Testul validității convergente a modelului ipotizat	105
Tabelul 38: Valabilitate discriminată	105
Tabel 39: Gama de indicatori de potrivire a modelului	106
Tabelul 40: Rezumatul modelului de potrivire pentru modelul de cercetare	106
Tabelul 41: Diferențele dintre copiii ai căror părinți sunt căsătoriți și copiii ai căror părinți sunt divorțați în ceea ce privește toate variabilele conform testului Mann-Whitney ...	107
Tabelul 42: Estimări, S.E., C.R și Sig.	110
Tabel 43: Rezultate cu efect direct și indirect	113
Tabelul 44: Impactul divorțului asupra abandonului școlar și asupra performanței școlare Conform Variabile socio-demografice	116

List of Figures

Figure 1: Differences between divorce rates occurring in 2020 among couples who got married in 1992, 2002, and 2017 in Europe (Benson, 2020)	12
Figure 2: Divorce rates in Gulf States during 2021 (GCC-STAT, 2022).	13
Figure 3 : Conceptual Framework for the Current Study	56-57
Figure 4: The Analysis Steps	67
Figure 5: The mediating effects of independent variable (DV) on dependent variables (DT and SA) in the existence of mediator variables (AT, FM, AC, SC, WB).....	115-119

Introducere

În ciuda faptului că divorțul este indezirabil, acesta poate reprezenta o tranziție de viață care menține și ajustează sistemul familial și schimbă procesul de re-creștere al acestuia. De asemenea, divorțul este cauzat de motive diverse, inclusiv plictiseala conjugală, ușurința schimbării, găsirea de alternative, probleme financiare, căutarea plăcerii, egoism, slăbiciune morală și adulter. În realitate, divorțului i se atribuie niveluri ridicate de abandon școlar, rezultate educaționale scăzute, numeroase probleme cu administrarea școlii și probleme de compatibilitate cu prietenii (Raynish, 2007, Galluzzo, 2012, și Rahal, 2013). Conform Departamentului Israelian de Statistică (2019), ratele de divorț au crescut în societățile israelite în perioada recentă, numărul cuplurilor divorțate evreiești a atins numărul de 15605 în 2018, iar în cazul cuplurilor arabe 3541.

Ipoteza de cercetare

Ipoteza generală de cercetare: *Mediul școlar mediază relațiile dintre divorț și abandon școlar/performanță școlară pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 15-18 ani.*

Pe baza studiilor anterioare, am definit un set de 8 ipoteze de cercetare, după cum urmează:

H1 Se observă rate mai mari de abandon școlar în rândul copiilor din familii divorțate, comparativ cu copiii proveniți din familii care au rămas împreună (Crowder și Teachman, 2004).

H2 Copiii care se confruntă cu divorțul părinților consideră că mediul școlar îi susține mai puțin în comparație cu copiii din familii care au rămas împreună (Amato, 2001).

H3 Ratele mai mari de abandon școlar pot fi rezultatul unui mediu educațional mai puțin favorabil din cauza profesorilor și a colegilor care oferă mai puțin sprijin (Crowder și Teachman, 2004).

H4 Sprijinul familiei afectează rata abandonului școlar în cazul copiilor de 15-18 ani (e.g., Raynish, 2007; Mckee, 1993; Seltzer, 1994).

H5C Copiii care se confruntă cu divorțul părinților percep că mediul familial le oferă mai puțin sprijin comparativ cu copiii din familii care au rămas împreună (DuBois et al., 1994).

H6 Activitățile sociale și participarea socială mediază relațiile dintre divorț, abandonul școlar al copiilor și rezultatele școlare. Mai precis, copiii din familii divorțate sunt mai puțin implicați. Copiii cu participare socială mai scăzută tind să renunțe mai des la școală, și au rezultate mai scăzute (Amato, 2001; Rahal, 2013).

H7 Abilitățile sociale afectează procesul de modelare a relațiilor dintre divorț, abandonul școlar al copiilor și rezultatele școlare (Thapa et al., 2013).

H8 Bunăstarea socială are un impact real în modelarea relațiilor dintre divorț, abandonul școlar al copiilor și rezultatele școlare (Spence, 2012).

Recenzia literaturii

Drepturile și hotărârile de divorț în țările arabe

Din punct de vedere islamic, există patru cazuri de încetare a căsătoriei: "*Talaq*" se referă la reputația unilaterală a soțului, răscumpărarea "*khul'*, *mukhala'a*" se referă la repudierea soțului după ce femeia lui plătește despăgubiri, "*tatliq*" sau "*tafriq*" se referă la divorțul în instanță la cererea femeii, și "*Faskh*" se referă la ordinul instanței de a dizolva căsătoria (Ali, 2000).

Unele motive de divorț sunt specifice anumitor țări, cum ar fi dependența de droguri a bărbatului în Yemen, dar unele motive precum incapacitatea fizică a soțului sunt convenite în toate țările (Ali, 2000). Ca urmare, bazele juridice ale divorțului sunt reformate în majoritatea județelor, cum ar fi acceptarea cererii de divorț a femeii fără a introduce temeieri legale care să susțină această cerere și acordarea divorțului legal dacă au existat două încercări de reconciliere monitorizate de instanță, dar acestea au eșuat, această situația fiind valabilă în Egipt și Maroc (Evans, 2005).

Magnitudinea și ratele divorțului

Conform Fagan et al. (2012), peste un milion de copii americani suferă din cauza divorțului. În Europa, ratele divorțului sunt în creștere de la 0,3% în perioada 2012- 2015 la 0,6% în 2016 în Germania. De asemenea, rata divorțului a crescut de la 0,2% în perioada 2012- 2015 la 0,5% în 2016 în Letonia. Același fenomen se verifică și în țările arabe. De exemplu, rata divorțului a crescut de la 2,1% în perioada 2010-2011 la 2,8% în 2016 în Regatul Arabiei Saudite.

Motivele care duc la decizia de divorț

Condiții de locuire: Locuințele comune cu familia soțului este unul dintre principalele motive de divorț, deoarece femeile nu se pot adapta la acest mod de locuire (Brand et al., 2019).

Condiții economice: unele condiții economice, precum un buget insuficient, reducerea cheltuielilor lunare, irosirea resurselor conjugale de independență a familiei, sentimentul

de independență materială resimțit de unele soții și dezacordul asupra muncii soției pot duce la divorț (Brand et al, 2019).

Condiții psihologice: Bracke et al. (2010) afirmă că persoanele care au trecut prin cazuri de divorț în trecut tind să ia această decizie mai repede.

Teorii care explică divorțul

Teoria atașamentului: Teoria se bazează pe ideea că orice copil se naște cu un set de nevoi psihologice, iar dacă aceste nevoi nu sunt satisfăcute în copilărie de către îngrijitorii de bază (mamă și tată) persoana în cauză va încerca să compenseze ulterior într-un mod nesănătos prin relația sa cu partenerul de viață, iar asta face ca așteptările să fie nerealiste, lucru care poate să ducă la divorț (Bowlby, 1951).

Teoria atribuirii: Pe baza acestei teorii, fiecare individ are o tendință înnăscută de a explica motivele succesului sau eșecului propriu, care pot fi atribuite unor factori externi (atitudini, eforturi, pregătiri) sau interni (dificultatea sarcinii) (Cook și Artino, 2016).

Teoria capitalului social: Fiecare țară are propriile sale coduri de căsătorie. De exemplu, sistemul judiciar interzice unei persoane să se căsătorească cu mama, bunica, fiica, sora, mătușa, fiica fratelui și fiica surorii sale. În douăzeci și nouă de state din Statele Unite ale Americii, legea interzice căsătoria între fiii și fiicele verilor, aceasta fiind considerată abuz incestuos (Gordon, 1978). În societățile materiale, căsătoria se bazează pe dragoste care începe cu admirație. Teoria socială capitalistă acuză căsătoriile mixte în societățile non-industriale de neajunsuri și incapacitate de a stârni emoții umane, deoarece acest tip de împerechere nu este generat în urma unei relații de dragoste între un bărbat și o femeie înainte de căsătorie, cu mai degrabă ia naștere din tradiții și norme sociale.

Implicațiile divorțului:

- Abilitățile sociale ale copiilor

Abilitatea este definită ca „un sistem consecvent al unei activități care urmărește atingerea unui anumit scop și devine o aptitudine socială atunci când o persoană interacționează cu o alta. Participarea la o ocazie socială necesită o aptitudine care se potrivește cu ceea ce face o altă persoană și cu ce face el/ea, pentru a corecta activitatea astfel încât să ajungă la armonie" (Abu Hashem, 2002: 149). De fapt, abilitățile sociale ajută copiii să formeze relații sociale cu semenii lor și cu ceilalți. Mai mult, ajută copiii să accepte ideea de a participa cu alți copii la joacă, cooperare și simpatie (Bdair, 2001: 132).

Efectul divorțului asupra abilităților sociale

Clay (1998) susține că divorțul afectează nivelul de implicare al copiilor, atât în mediul academic cât și în familie. Mai mult, divorțul duce la perturbarea educației sociale a

copiilor (Parish and Taylor, 1979), iar aceștia se angajează în comportamente negative precum egoismul, sectarismul și pesimismul. Acest lucru îi duce pe copii la abateri (Alam et al., 2001). În plus, divorțul îi face pe copii să aibă abilități de adaptare scăzute, tulburări de comportament, probleme școlare, boli emoționale, comportamente agresive și relații și participare socială scăzute (Brownlee, 2007). Aseltine (1996) și Malone (2010) au explicat că abilitățile sociale, precum rezolvarea problemelor, luarea de decizii, comunicarea, auto-gestionarea și relațiile cu ceilalți sunt reduse semnificativ când are loc divorțul.

Bunăstarea socială a copiilor

Acest termen este definit ca fiind o consecință comportamentală pentru introducerea de soluții de atenuare a sărăciei (adică lux) pentru persoane cu venituri scăzute (Hansagi et al, 2000). Cu toate acestea, această definiție este limitată, deoarece privește bunăstarea din unghiul luxului. Mai mult, Keyes (1998) extinde definiția ființei sociale, considerând-o ca o formă de evaluarea a circumstanțelor și funcțiilor unei persoane în societate. De asemenea, a identificat cinci dimensiuni principale pentru bunăstarea socială: 1) acceptarea socială: se referă la faptul că oameni doresc ca o anumită persoană să intre în grupul lor (Leary, 2010). 2) contribuția socială: implică determinarea importanței sociale a sinelui (Radzyk, 2014). 3) actualizarea socială: abordează măsurarea capacității societății și a cursului acesteia (ibid). 4) coeziunea socială: este definită ca un fenomen descriptiv, polivalent și gradual atribuit unui colectiv, indicând calitatea spiritului colectiv de apartenență (Andrew, 1997). 5) integrarea socială: necesită „evaluarea eficienței legăturilor sociale ale unei persoane” (Radzyk. 2014).

Efectul divorțului asupra bunăstării

Divorțul afectează negativ aspectele psihologice, materiale, sociale și economice ale bunăstării, deoarece duce la depresie, stres și insatisfacție. Mai mult, divorțul influențează starea materială a unei persoane, îi reduce nivelul veniturilor, îi influențează personalitatea și îi slăbește simțul identității (Hansagi et al, 2000).

Kelly și Emery (2003) susțin că copiii din familii divorțate se confruntă cu multe dificultăți și riscuri, cum ar fi pierderea părinților, greutăți economice, stres crescut, schimbări în cercul relațiilor sociale, și incapacitatea de a se obișnui cu noul statut al părinților, mai ales atunci când aceștia nu sunt capabili să se ocupe de copiii lor și de particularitățile lor de vârstă, sau atunci când copiii sunt martori la dispute între părinți. **Participarea socială a copiilor**

Participarea socială se referă la procesul organizat în care indivizii se disting prin mai multe caracteristici, cum ar fi acțiunile specifice, colective, conștiente și voluntare. Aceste

caracteristici duc de obicei la auto-realizare și atingerea scopului. Totuși, adevărata definiție a participării sociale în raport cu copiii proveniți din familii divorțate este gradul de integrare în rețeaua socială a familiei și a prietenilor în comunitatea în care trăiesc și în întreaga societate, luând în considerare relațiile sociale și participarea copiilor în evenimente recreative, culturale, spirituale și educaționale.

Impactul divorțului asupra participării sociale

Copiii din familii divorțate au de obicei un progres școlar scăzut, se confruntă cu probleme educaționale, au interacțiuni sociale slabe și suferă de traume. Aceștia sunt victimele percepțiilor stereotipe negative despre divorț și părinți divorțați (Ibrahim, 2003). În plus, Shulman et al. (2012) au subliniat faptul că copiii care provin din familii divorțate au avut o rată ridicată de probleme antisociale, în special abuzul de droguri și comportament sexual și agresiv. Mai mult, acești copii se sustrag mai des de la activități sociale decât copiii cu părinți căsătoriți (Amato, 2001; Rahal, 2013).

Mediul educațional al copiilor

Mediul educațional are un rol important în modelarea personalității elevului, determinarea viitorului acestuia, îmbunătățirea tiparelor sale comportamentale și dezvoltarea ideilor și principiilor sale (Paulson et al., 1998). Conceptul de mediu școlar se referă pur și simplu la structura socială, sau, în general, la sistemul social total al unui grup de angajați dintr-o singură organizație. Acest lucru înseamnă că o serie de factori precum cultura, valorile, obiceiurile, tradițiile, normele, statutul social, modelele de comportament, credințele sociale și diferitele moduri de lucru afectează activitățile umane și economice din școală.

Efectele divorțului asupra mediului academic

Divorțul duce la o scădere a notelor (Odenweller, 2014), și la o scădere a nivelului de studii, ceea ce afectează negativ rezultatele academice (Nusinovici et al., 2018). Bubelwa (2014) a subliniat faptul că divorțul contribuie la performanța scăzută a elevului ca urmare a problemelor psihologice care duc la performanțe școlare scăzute și comportamente deviate ale elevilor. Andrew și Segun (2019) au afirmat că divorțul îi face pe copii să se confrunte cu dificultăți de concentrare la școală din cauza lipsei de sprijin familial. Raynish (2007) a subliniat faptul că divorțul afectează negativ rezultatele școlare ale copiilor cu părinți divorțați, din cauza unui nivel scăzut cu privire la sprijinul financiar, bunăstarea socială și al auto-motivării. Statutul socio-economic al copiilor din părinți divorțați duce în mod clar la rezultate școlare scăzute (Featherman and Hauser (1978). În același context, Cherian (1989) a subliniat faptul că divorțul afectează capacitatea și motivația copilului de a reuși la școală. A menționat de asemenea că

absența unuia dintre părinți îl privează pe copil de sprijinul parental și de încurajare.

Sprijinul familial

Sprijinul familial se referă la furnizarea tuturor formelor de sprijin și asistență, inclusiv sprijin educațional, social și cultural pentru copii. De fapt, sprijinul familiei le permite copiilor să crească și să se dezvolte într-un mediu familial stabil și coerent și să-și exploateze toate capacitățile și talentele (DuBois et al., 1994).

Sprijinul familial este, de asemenea, nivelul de conștientizare al unui individ cu privire la relațiile și interacțiunile pozitive dintre copii și membrii familiei, astfel încât aceștia să se poată baza pe familiile lor pentru sprijin comportamental, de ghidare, cognitiv și emoțional pentru a le permite să își îmbunătățească abilitățile și aptitudinile atunci când este necesar.

Impactul divorțului asupra sprijinului familial

Divorțul duce la pierderea stabilității familiale, fie din partea tatălui, fie din partea mamei (Uphold-Carrier și Utz, 2012). Copiii care au suferit din cauza divorțului părinților au simțit teamă, anxietate și confuzie în loialitatea față de mamă sau tată. De asemenea, s-au simțit singuri și au manifestat un comportament violent, negativitate și lipsă de răspuns la sfaturi, pe lângă minciună și furt. Pierderea părinților ca urmare a divorțului reprezintă pierderea unei surse valoroase de sprijin pentru copii, care le oferea sprijin moral și stabilitate (Kelly and Emery, 2003).

Metodologia cercetării

Scopul și obiectivele cercetării:

- Investigarea relațiilor dintre divorț și abandonul școlar în rândul copiilor israeliano-arabi
- Investigarea relației dintre divorț și rezultatele școlare
- Examinarea efectului de mediere al mediului școlar, al sprijinului familial, al activităților sociale, al abilităților sociale și al bunăstării sociale asupra relației dintre divorț și abandon școlar
- Examinarea efectului de mediere al mediului școlar, al sprijinului familial, al activităților sociale, al abilităților sociale și al bunăstării sociale asupra relației dintre divorț și rezultatele școlare.

Abordarea cercetării

Pentru testarea ipotezei pot fi folosite două abordări principale. Abordarea deductivă se bazează în principal pe dezvoltarea unei teorii pentru a testa o ipoteză specifică (5 Saunders

et al., 2015). Astfel, mai multe metode cantitative sunt folosite pentru a explora relații cauzale între variabile (Saunders et al., 2015).

Cercetătoarea a folosit abordarea bazată pe metode cantitative pentru a testa ipotezele de cercetare propuse. Saunders et al. (2015) au subliniat faptul că cercetătorul poate înțelege fenomenul cercetat prin culegerea informațiilor relevante și culegând datele necesare. Din acest punct de vedere, a fost utilizată cercetarea observațională pentru a testa ipotezele cercetării. Astfel, au fost create explorări prin extragerea de dovezi (Eriksson și Kovalainen, 2008).

Utilizarea sondajului ca metodă de cercetare

Sondajul este o metodă potrivită pentru colectarea și analizarea datelor cantitative, deoarece acesta este în general asociat cu niveluri ridicate de reprezentativitate pentru populații mari, ceea ce este convenabil pentru culegerea datelor și obținerea unor concluzii statistice semnificative. De fapt, este dificil de analizat calitativ datele obținute de la un număr mare de respondenți. Mai mult, unul dintre beneficiile colectării datelor este utilizarea lor pentru a propune o înțelegere generală pentru clarificarea relațiilor dintre diferitele variabile de cercetare.

Designul eșantionării și populația

Cercetătoarea a ales un eșantion reprezentativ al populației țintă. În acest studiu, populația țintă este compusă din copii israeliano-arabi ai căror părinți sunt separați din cauza divorțului. Copiii sunt cei care suferă după separarea părinților, și, desigur, acest lucru se reflectă în mediul lor psihologic și social (de exemplu progresul academic).

Unitatea de eșantionare

Sondajul este utilizat pentru culegerea de informații valide legate de modelul teoretic. Eșantionul a fost ales din școlile israeliano-arabe. Adolescenții cărora li s-a aplicat chestionarul au fost aleși în mod intențional din cadrul eșantionului, care a fost format din 218 elevi. Sondajul a fost realizat în lunile octombrie și decembrie 2017. Respondenților li s-a solicitat să participe la sondaj prin completarea chestionarelor.

Elaborarea chestionarului

În cadrul acestei cercetări, chestionarul a fost împărțit în mai multe părți pentru a acoperi toate aspectele variabilelor de cercetare. Prima și a doua secțiune au fost deja acoperite, în timp ce a treia secțiune este legată de cazurile adolescenților care suferă din cauza separării părinților și a inclus întrebări precum „ce vârstă ai avut când au divorțat părinții tăi”, „dacă părinții tăi sunt divorțați, s-au recăsătorit între timp?”

A patra secțiune abordează rezultatele școlare, și a inclus întrebări care investighează nivelul educațional al participanților prin media notelor din foile lor matricole și întrebări legate de notele lor la disciplinele școlare (e.g. matematică, limba arabă, limba ebraică și engleză). A cincea secțiune a inclus întrebări legate de abandonul școlar, precum câte zile a lipsit elevul de la școală în ultima lună?, dacă elevul are un loc de muncă?, și dacă da, câte ore lucrează pe săptămână?

Secțiunea a șasea a investigat mediul școlar, așa cum este perceput de elevi, și a inclus 6 itemi precum: „școala mea este un loc plăcut în care să petreci timpul”, „profesorilor le pasă de sentimentele mele”, și „ profesorii nu îi implică pe elevii slabi în discuțiile de la clasă.”

Cu privire la activitățile sociale, a șaptea secțiune a cuprins două părți: „mă simt ca făcând parte din comunitate” și „contribui suficient în comunitate”. Cea de-a opta secțiune se referă la variabila sprijin familial. Include itemi precum „dacă am probleme la școală părinții mei mă pot ajuta”, „părinții mei preferă să lucrez și câștig bani decât să merg la școală ”, „părinții mei mă încurajează să am rezultate bune la școală”, „părinții mei nu îmi permit să lipsesc de la școală fără un motiv întemeiat” și „părinții mei vizitează școala la care merg”.

A noua secțiune a inclus afirmații legate de variabila abilități sociale, cum ar fi „îmi falez prietenii atunci când se simt neliniștiți”, „îi tratez pe ceilalți cu dispreț”, „mă simt furios și gelos când cineva face o treabă bună”.

Ultima secțiune a chestionarului s-a concentrat pe bunăstarea socială. Aceasta include numeroși itemi, precum „de obicei mă simt trist și mă plâng adesea”, „îmi place să fiu singur”, „mi-e teamă să vorbesc cu oamenii”, „pot stabili cu ușurință relații cu ceilalți”, „simt mereu că ceilalți mă deranjează”.

Rezultate

Rata de răspuns

Cercetătoarea a folosit metoda de eșantionare intenționată pentru a selecta eșantionul copiilor. Dintre cele 218 chestionare colectate (cu 95% interval de încredere), cercetătoarea a folosit 229 de chestionare (74,8%) pentru screeningul datelor, iar 77 (25,2%) dintre chestionare au fost invalidate, deoarece participanții nu au completat o parte din secțiuni. După screeningul datelor, cercetătoarea a clasificat 11 chestionare ca având valori izolate. Numărul chestionarelor incluse în această cercetare este de 218, ceea ce e acceptabil deoarece marja de eroare (acuratețea) este de 5%, iar intervalul de încredere este de 95%.

Rezultatele școlare

Aproximativ 47% dintre copiii cu părinți căsătoriți își percep nivelul de performanță ca fiind bun, comparativ cu 24% dintre copiii care provin din familii divorțate. Aproximativ o treime dintre copiii din familii divorțate își percep nivelul ca fiind slab și sub mediocru, în timp ce niciunul dintre copiii cu părinți căsătoriți nu crede că are rezultate slabe. Aceste rezultate tind să fie rezonabile, deoarece viața într-o familie cu doi părinți îi încurajează pe copii să fie mai creativi și mai artistici, și mai puțin îngrijorați. Mai mult, viața într-o familie obișnuită îi ajută pe copii să-și depășească problemele cu ajutorul părinților, spre deosebire de copiii cu părinți divorțați, care simt adesea că sunt lăsați să facă față singuri problemelor școlare.

Tabelul 1: Nivelul rezultatelor copiilor

Comparativ cu colegii tăi, ce fel de elev ești		Părinți căsătoriți	Părinți divorțați	Total
Foarte bun	Frecvență	53	25	78
	Procent	46.9	23.8	35.8
Bun	Frecvență	35	16	51
	Procent	31	15.2	23.4
Mediu	Frecvență	25	32	57
	Procent	22.1	30.5	26.1
Sub mediocru	Frecvență	-	19	19
	Procent	-	18.1	8.7
Slab	Frecvență	-	13	13
	Procent	-	12.4	6
Total	Frecvență	113	105	218
	Procent	100	100	100

Sursă: generat de autoare pe baza rezultatelor din SPSS

Abandonul școlar

Rezultatele prezentate în Tabelul 2 indică un decalaj între cele două grupuri, întrucât aproximativ 30% dintre copiii părinților divorțați sunt absenți mai mult de 9 zile de la școală, iar aproximativ 23% dintre aceștia sunt absenți 7-8 zile. Pe de altă parte, niciunul dintre copiii părinților căsătoriți nu lipsește mai mult de 7 zile. În plus, în cazul copiilor cu ambii părinți prezenți, 54% lipsesc 1-2 zile, și aproximativ 27% lipsesc 3-4 zile. Cu toate acestea, mai puțin de 14% dintre copiii din familii divorțate lipsesc 1-2 zile, iar aproximativ 15% lipsesc 3-4 zile.

Tabelul 2: Absenteismul copiilor

În ultima lună câte zile ai lipsit de la școală	Părinți căsătoriți	Părinți divorțați	Total
1-2 zile	Frecvență	61	75
	Procent	54	34.4
3-4 zile	Frecvență	30	46
	Procent	26.5	21.1
5-6 zile	Frecvență	22	41
	Procent	19.5	18.8
7-8 zile	Frecvență	-	24
	Procent	-	22.9
9 zile, peste 9 zile	Frecvență	-	32
	Procent	-	30.5
Total	Frecvență	113	218
	Procent	100	100

Sursă: generat de autoare pe baza rezultatelor din SPSS

Participarea socială

Din Tabelul 3 putem observa că copiii cu ambii părinți simt că fac parte din comunitate și contribuie la societate mai mult decât copiii cu părinți divorțați, deoarece 65,5% dintre aceștia simt că sunt parte a comunității, comparat cu 9,5% copii cu părinți divorțați.

Tabelul 3: Participarea socială a copiilor

Itemii		Acord total	Acord	Acord parțial	Dezacord	Dezacord total	Medie	SD	t
Simt că fac parte din comunitate	Părinți căsătoriți	N	74	19	12	5	3	4.38	1.02
		%	65.5	16.8	10.6	4.4	2.7		
	Părinți divorțați	N	10	2	7	21	65		
		%	9.5	1.9	6.7	20	61.9		
Contribuie suficient în societate	Părinți căsătoriți	N	28	34	12	29	10	3.36	1.12
		%	24.8	30.1	10.6	25.7	8.8		
	Părinți divorțați	N	14	17	32	21	21		
		%	13.3	16.2	30.5	20	20		

Sursă: generat de autoare pe baza rezultatelor din SPSS. * p < .01, ** p < .05

Tabelul 3 demonstrează că există diferențe statistice semnificative între itemii de participare socială a copiilor în funcție de statutul marital al părinților, unde valoarea p a

fost mai mică de 0,05. Copiii cu părinți căsătoriți participă social mai mult decât copiii cu părinți divorțați.

Sprijinul familiei

Tabelul 4 indică faptul că părinții căsătoriți își ajută copiii cu problemele școlare, îi încurajează pe aceștia să învețe și să aibă reușite la școală, ne le permit să lipsească de la școală, vizitează școala și sunt interesați de discuțiile copiilor despre școală. Părinții divorțați tind să facă opusul.

Tabelul 4: Sprijinul familial al copiilor

Itemii		Acord total	Acord	Acord parțial	Dezacord	Dezacord total	Medie	SD	t	
Dacă am probleme la școală părinții mă pot ajuta	Părinți	Frecvență	71	15	14	11	2	4.26	1.11	4.974**
	căsătoriți	Procent	62.8	13.3	12.4	9.7	1.8			
	Părinți	Frecvență	9	15	12	14	55			
	divorțați	Procent	8.6	14.3	11.4	13.3	52.4			
Părinții mei preferă ca eu să lucrez și să câștig bani, decât să merg la școală	Părinți	Frecvență	6	9	39	53	6	2.61	0.91	11.635**
	căsătoriți	Procent	5.3	8	34.5	46.9	5.3			
	Părinți	Frecvență	42	24	21	12	6			
	divorțați	Procent	40	22.9	20	11.4	5.7			
Părinții mei mă încurajează să am succes la școală	Părinți	Frecvență	71	19	19	2	2	4.37	0.94	8.335**
	căsătoriți	Procent	62.8	16.8	16.8	1.8	1.8			
	Părinți	Frecvență	9	4	16	36	40			
	divorțați	Procent	8.6	3.8	15.2	34.3	38.1			
Părinții mei sunt interesați de ce se întâmplă la școală	Părinți	Frecvență	47	24	21	9	12	3.75	1.15	4.974**
	căsătoriți	Procent	41.6	21.2	18.6	8	10.6			
	Părinți	Frecvență	11	14	27	31	22			
	divorțați	Procent	10.5	13.3	25.7	29.5	21			
Părinții mei nu îmi permit să lipsească de la școală fără un motiv întemeiat	Părinți	Frecvență	46	34	12	9	12	3.82	1.11	8.564**
	căsătoriți	Procent	40.7	30.1	10.6	9	10.6			
	Părinți	Frecvență	13	19	15	33	25			
	divorțați	Procent	12.4	18.1	14.3	31.4	23.8			
Părinții mei mă vizitează la școală	Părinți căsătoriți	Frecvență	12	75	13	8	5	3.72	0.91	5.660**
		Procent	10.6	66.4	11.5	7.1	4.4			
		Frecvență	4	3	9	16	73			

Părinți
divorțați

Procent

3.8

2.9

8.6

15.2

69.5

Sursă: generat de autoare pe baza rezultatelor din SPSS. * p< .01, ** p< .05

Tabelul 4 arată că există diferențe semnificative statistic între itemii de susținere a familiei în funcție de statutul marital, unde valoarea p este mai mică de 0,05. Rezultatele arată că copiii părinților căsătoriți au un nivel mai ridicat de sprijin familial în comparație cu copiii părinților divorțați.

Abilități sociale

Tabelul 5 ilustrează faptul că copiii părinților căsătoriți tind să își ajute prietenii și să îi flateze, nu au multe sentimente negative precum gelozie și furie, în schimb au sentimente pozitive precum fericirea când cineva face o treabă bună. Pe de altă parte, copiii părinților divorțați tind să mintă, să nu își viziteze prietenii, să-i privească pe ceilalți cu dispreț, și să rămână mai mult timp în preajma celorlalți, până se plictisesc.

Tabelul 51: Abilitățile sociale ale copiilor

Itemii		Acord total	Acord	Acord Parțial	Dezacord	Dezacord total	Medie	SD	t	
Îmi flatez prietenii când se simt neliniștiți	Părinți căsătoriți	Frecvență	58	25	18	6	6	4.09	1.16	4.521**
		Procent	51.3	22.1	15.9	5.3	5.3			
	Părinți divorțați	Frecvență	33	39	7	9	17	3.59	1.22	
		Procent	31.4	37.1	6.7	8.6	16.2			
Îi privesc pe ceilalți cu dispreț	Părinți căsătoriți	Frecvență	4	4	17	27	61	1.79	1.05	3.933**
		Procent	3.5	3.5	15	23.9	54			
	Părinți divorțați	Frecvență	9	20	17	17	42	2.40	1.30	
		Procent	8.6	19	16.2	16.2	40			
Mă simt furios și gelos când cineva face o treabă bună	Părinți căsătoriți	Frecvență	3	6	17	24	63	1.78	1.05	5.210**
		Procent	2.7	5.3	15	21.2	55.8			
	Părinți divorțați	Frecvență	8	9	7	31	50	1.99	1.25	
		Procent	7.6	8.6	6.7	29.5	47.6			
Deranjez oamenii ca să îi enervez	Părinți căsătoriți	Frecvență	18	12	15	45	23	2.62	1.18	4.098**
		Procent	15.9	10.6	13.3	39.8	20.4			
	Părinți divorțați	Frecvență	28	19	17	18	23	3.10	1.13	
		Procent	26.7	18.1	16.2	17.1	21.9			
		Frecvență	50	28	14	13	8	3.88	1.28	3.556**

Mă simt fericit când cineva face o treabă bună	Părinți căsătoriți	Procent	44.2	24.8	12.4	11.5	7.1			
	Părinți divorțați	Frecvență	42	25	17	12	9	3.75	1.32	
		Procent	40	23.8	16.2	11.4	8.6			
Mint pentru a obține ceea ce vreau	Părinți căsătoriți	Frecvență	18	14	21	32	28	2.66	1.15	8.432**
		Procent	15.9	12.4	18.6	28.3	24.8			
	Părinți divorțați	Frecvență	31	28	18	15	13	3.47	1.13	
		Procent	29.5	26.7	17.1	14.3	12.4			
Încerc să fiu mai bun decât restul oamenilor	Părinți căsătoriți	Frecvență	67	18	12	7	9	4.12	1.28	5.333**
		Procent	59.3	15.9	10.6	6.2	8			
	Părinți divorțați	Frecvență	22	25	27	12	19	3.18	1.07	
		Procent	21	23.8	25.7	11.4	18.1			
Îmi vizitez des prietenii la ei acasă	Părinți căsătoriți	Frecvență	42	17	22	18	14	3.49	1.16	7.454**
		Procent	37.2	15	19.5	15.9	12.4			
	Părinți divorțați	Frecvență	16	11	17	34	27	2.57	1.20	
		Procent	15.2	10.5	16.2	32.4	25.7			
Petrec mult timp cu alte persoane, până când se plictisesc de mine	Părinți căsătoriți	Frecvență	9	12	17	21	54	2.12	1.24	4.982**
		Procent	8	10.6	15	18.6	47.8			
	Părinți divorțați	Frecvență	36	21	24	12	12	3.54	1.19	

Procent	34.3	20	22.9	11.4	11.4

Sursă: generat de către autoare pe baza rezultatelor din SPSS. * p< .01, ** p< .05

Tabelul 6 arată că există diferențe semnificative din punct de vedere statistic între itemii de abilități sociale ale copiilor în funcție de statutul marital al părinților, unde valoarea p este mai mică de 0,05. Rezultatele arată că diferențele sunt în favoarea copiilor cu părinți căsătoriți, față de cei cu părinți divorțați.

Tabelul 6: Bunăstarea socială a copiilor

Itemi			Acord total	Acord	Acord parțial	Dezacord	Dezacord total	Medie	SD	T
De obicei sunt trist și mă plâng des	Părinți căsătoriți	Frecvență	5	8	18	20	62	1.88	1.17	5.639**
		Procent	4.4	7.1	15.9	17.7	54.9			
	Părinți divorțați	Frecvență	27	25	19	19	15	3.29	1.19	
		Procent	25.7	23.8	18.1	18.1	14.3			
Îmi place să fiu singur	Părinți căsătoriți	Frecvență	2	5	5	4	97	1.33	.89	12.470**
		Procent	1.8	4.4	4.4	3.5	85.8			
	Părinți divorțați	Frecvență	30	28	20	15	12	3.47	1.09	
		Procent	28.6	26.7	19	14.3	11.4			
Mi-e frică să vorbesc cu oameni	Părinți căsătoriți	Frecvență	40	29	12	14	18	3.52	1.16	6.452**
		Procent	35.4	25.7	10.6	12.4	15.9			
	Părinți divorțați	Frecvență	19	51	10	12	13	3.49	1.26	
		Procent	18.1	48.6	9.5	11.4	12.4			
Mi-e ușor să îmi fac relații cu oameni	Părinți căsătoriți	Frecvență	74	23	6	5	5	4.38	1.07	8.465**
		Procent	65.5	20.4	5.3	4.4	4.4			

	Părinți divorțați	Frecvență	12	4	23	30	36	2.30	1.29	
		Procent	11.4	3.8	21.9	28.6	34.3			
Simt mereu că ceilalți mă deranjează	Părinți căsătoriți	Frecvență	10	13	13	63	14	2.49	1.12	4.744**
		Procent	8.8	11.5	11.5	55.8	12.4			
	Părinți divorțați	Frecvență	31	26	15	12	21	3.32	1.06	
		Procent	29.5	24.8	14.3	11.4	20			
Primesc suficient ajutor de la familie sau prieteni dacă am nevoie	Părinți căsătoriți	Frecvență	62	23	12	5	11	4.06	1.14	6.301**
		Procent	54.9	20.4	10.6	4.4	9.7			
	Părinți divorțați	Frecvență	5	14	31	31	24	2.49	1.14	
		Procent	4.8	13.3	29.5	29.5	22.9			
Ceilalți oameni mă acceptă așa cum sunt	Părinți căsătoriți	Frecvență	51	29	24	6	3	4.05	1.05	3.974**
		Procent	45.1	25.7	21.2	5.3	2.7			
	Părinți divorțați	Frecvență	26	12	16	23	28	2.86	1.12	
		Procent	24.8	11.4	15.2	21.9	26.7			
Adesea mă simt părăsit	Părinți căsătoriți	Frecvență	7	8	11	27	60	1.89	1.15	8.435**
		Procent	6.2	7.1	9.7	23.9	53.1			
	Părinți divorțați	Frecvență	26	17	16	39	7	3.15	1.21	
		Procent	24.8	16.2	15.2	37.1	6.7			
Sunt destui oameni cu care mă simt puternic conectat	Părinți căsătoriți	Frecvență	85	14	10	4	-	4.59	0.79	10.564**

		Procent	75.2	12.4	8.8	3.5	-			
	Părinți divorțați	Frecvență	17	13	29	28	18	2.84	1.30	
		Procent	16.2	12.4	27.6	26.7	17.1			
Ajut cu plăcere alți oameni dacă au nevoie de ajutorul meu	Părinți căsătoriți	Frecvență	61	28	12	9	3	4.22	1.04	7.558**
		Procent	54	24.8	10.6	8	2.7			
	Părinți divorțați	Frecvență	30	13	25	25	12	3.23	1.10	
		Procent	28.6	12.4	23.8	23.8	11.4			
Mă simt bine în propria casă	Părinți căsătoriți	Frecvență	63	24	12	10	4	4.17	1.14	6.540**
		Procent	55.8	21.2	10.6	8.8	3.5			
	Părinți divorțați	Frecvență	13	18	19	28	27	2.64	1.01	
		Procent	12.4	17.1	18.1	26.7	25.7			
Dau lucrurilor o dimensiune mai mare decât e cazul	Părinți căsătoriți	Frecvență	10	7	14	27	55	2.03	1.29	9.465**
		Procent	8.8	6.2	12.4	23.9	48.7			
	Părinți divorțați	Frecvență	24	26	23	20	12	3.29	1.08	
		Procent	22.9	24.8	21.9	19	11.4			
Sunt mulțumit cu poziția mea socială	Părinți căsătoriți	Frecvență	55	19	24	11	4	3.97	1.19	8.330**
		Procent	48.7	16.8	21.2	9.7	3.5			
	Părinți divorțați	Frecvență	15	20	21	26	23	2.79	1.14	
		Procent	14.3	19	20	24.8	21.9			
		Frecvență	67	23	13	5	5	4.26	1.10	3.564**

Sunt mulțumit cu viața mea în momentul de față	Părinți căsătoriți	Procent	59.3	20.4	11.5	4.4	4.4			
	Părinți divorțați	Frecvență	14	10	23	30	28	2.54	1.03	
		Procent	13.3	9.5	21.9	28.6	26.7			
Mi-e dor să fiu înconjurat de oameni	Părinți căsătoriți	Frecvență	36	21	34	10	12	3.52	1.17	4.562**
		Procent	31.9	18.6	30.1	8.8	10.6			
	Părinți divorțați	Frecvență	5	10	8	18	64	1.80	1.21	
		Procent	4.8	9.5	7.6	17.1	61			
Sunt mulțumit de relația cu vecinii mei	Părinți căsătoriți	Frecvență	58	22	16	7	10	3.98	1.05	8.631**
		Procent	51.3	19.5	14.2	6.2	8.8			
	Părinți divorțați	Frecvență	20	32	9	33	11	3.16	1.13	
		Procent	19	30.5	8.6	31.4	10.5			
Mă simt nesigur în propria casă	Părinți căsătoriți	Frecvență	42	42	10	10	9	3.87	1.13	5.220**
		Procent	37.2	37.2	8.8	8.8	8			
	Părinți divorțați	Frecvență	26	18	30	13	18	3.20	1.12	
		Procent	24.8	17.1	28.6	12.4	17.1			

Sursă: generat de către autoare pe baza rezultatelor din SPSS. * p < .01, ** p < .05

Tabelul 6 ilustrează că există diferențe semnificative din punct de vedere statistic între itemii de bunăstare socială a copiilor în funcție de statutul marital al părinților, unde valoarea p este mai mică de 0,05. Rezultatele demonstrează că copiii părinților căsătoriți au scoruri mai mari de bunăstare socială decât copiii părinților divorțați.

Concluzii

Acest studiu a explorat fenomenul abandonului școlar în rândul copiilor din societatea israeliană pentru a clarifica relațiile dintre divorț, pe de o parte, și abandonul școlar și performanța școlară, pe de altă parte. Mai mult, a fost investigat rolul de mediere între mediul școlar, sprijinul familiei, participarea socială, abilitățile sociale și bunăstarea socială în relația dintre divorț și abandonul școlar. În cele din urmă, studiul a evaluat rolul de mediere al mediului școlar, sprijinul familiei, activitățile sociale și bunăstarea în relația dintre divorț și rezultatele școlare.

În colectarea datelor, cercetătoarea a folosit o anchetă SPSS v. 25 pentru analiza datelor colectate. Studiul a fost făcut pe baza rezultatelor legate de scorurile și ipotezele de cercetare, evidențiind cele mai importante cauze ale divorțului și diferitele efecte ale acestuia, fie asupra abandonului școlar, fie asupra rezultatelor școlare, abilităților sociale, participării sociale și a bunăstării sociale.

Oportunitățile de muncă pentru tații din familiile căsătorite sunt mai mari în comparație cu tații din familii divorțate. Situația este diferită în cazul mamelor. Acest lucru se datorează dificultăților financiare pe care le întâmpină mamele divorțate după divorț. De fapt, acestea trebuie să asigure cheltuielile necesare pentru traiul de zi cu zi și să își îmbunătățească nivelul de trai.

Cu privire la factorii care duc la divorț, rezultatele arată că atât copii din familii căsătorite cât și cei din familii divorțate au adresat aceeași factori: programul lung de lucru al taților, incapacitatea de a petrece timp cu familia, datoriile acumulate, nerespectarea cerințelor familiei, călătoriile lungi care duc la neglijarea soțiilor și a copiilor. Mai există motive ce țin de diferitele moduri de gândire și tipare de viață dintre soți, lipsa de conștientizare a părinților cu privire la elementele de bază ale managementului familiei, diferențe mari între ei și inferența tot mai mare în viața celuilalt, violența în familie și bolile cronice.

Chenge et al. (2017), și Odenweller (2014) au explicat că există trei motive principale pentru divorț: primul este factorul economic, în special atunci când soția nu acceptă condițiile economice ale soțului; al doilea este concepția greșită a proiectului de căsătorie pentru cuplurile tinere; al treilea și cel mai important motiv care provoacă cel

mai mare număr de divorțuri este infidelitatea conjugală, care este unul dintre principalele rezultate ale dezvoltării tehnologice recente și al proliferării site-urilor de socializare.

În legătură cu rolul de mediere pe care îl joacă mediul școlar în relația dintre divorț și abandon școlar, rezultatele arată existența unor relații pozitive semnificative între divorț și abandon școlar. De fapt, aceste rezultate coincid cu constatările unor studii anterioare. Crowder și Teachaman (2004) au evidențiat problema deplasării între case și școală pentru copiii după divorțul părinților. Acest lucru facilitează luarea deciziei de a abandona școala. Chenge et al. (2017) au adăugat că există o relație puternică între divorț și abandonul școlar. În plus, ratele abandonului școlar sunt mai mari în rândul copiilor părinților divorțați decât în rândul copiilor cu părinți căsătoriți.

În același registru, Amato (2001) a clarificat că rata de înscriere la facultate este mai mică pentru copiii cu părinți divorțați, în timp ce rata abandonului școlar este mai mare, mai ales în școala gimnazială. De fapt, copiii cu părinți divorțați se confruntă de asemenea cu probleme emoționale precum depresia și anxietatea, și dobândesc diverse forme de comportament deviant, suferă de probleme sociale din cauza sentimentului de inferioritate, izolare și tulburări de personalitate. Aceste probleme emoționale și sociale fac procesul de luare a deciziei de abandon școlar mai ușor (Mau și Bikos, 2000).

Mai mult, Frieman (1997) a subliniat faptul că copiii părinților divorțați se confruntă cu mai multe probleme și au nevoie de mai multă motivație pentru a merge la școală. În realitate, acest lucru îi determină să abandoneze școala din cauza refuzului lor de a învăța. În timp ce Song et al. (2012), McLanahan și Sandefur (1994) au indicat faptul că divorțul contribuie la apariția unor comportamente deviante în rândul copiilor în interiorul școlii, încurajându-i pe aceștia să abandoneze școala. În timp ce Rahal (2013), Astone și McLanahan (1991) au subliniat că printre rezultatele educaționale negative se numără și creșterea ratelor de abandon școlar în rândul copiilor cu părinți divorțați. Astone și McLanahan (1994) au evidențiat faptul că copiii părinților divorțați au șanse mai mari să abandoneze școala.

În plus, rezultatele au indicat existența unei relații semnificative negative între divorț și mediul școlar. Rezultatele au evidențiat, de asemenea, existența unei relații negative între mediul școlar și abandonul școlar, întrucât un climat școlar bun reduce ratele de abandon școlar. Aceste constatări sunt în concordanță cu constatările unei multitudini de alte studii. Kwong și Davis (2015) și Lopez (2015) au agreeat că mediul școlar

afectează negativ abandonul școlar. De asemenea, Thapa et al. (2013) indică faptul că un climat școlar bun reduce ratele de abandon, în special în modul în care administrația se ocupă de elevi.

Climatul școlar, din punctul de vedere al dotărilor din sala de clasă (Nwagwu, 2008), al metodelor de predare (Aluede, 2011), al modului în care profesorii tratează elevii (Okopi, 2011), al dotărilor educaționale și al scăderii numărului de elevi la clasă contribuie la reducerea ratele de absenteism a elevilor, reducând astfel ratele de abandon din învățământ. În mod similar, Bruggencate et al. (2012) au relevat faptul că climatul școlar pozitiv și metodele de predare eficiente și flexibile îmbunătățesc performanțele academice ale elevilor și reduc puternic ratele abandonului școlar. De asemenea, proliferarea testelor dificile și amenințarea constantă a elevilor reduce motivațiile acestora pentru educație, și îi motivează în schimb să abandoneze școala (Amrein și Berliner, 2003).

Allensworth și Easton (2007) au subliniat faptul că prezența, performanța academică, succesul academic, relația cu profesorii și formarea pentru dezvoltarea abilităților elevilor pot reduce ratele abandonului școlar. De asemenea, școlile care sunt dornice să ofere un climat academic bun reușesc să reducă ratele de absenteism, să mărească frecvența prezenței la școală și să reducă ratele de abandon școlar.

Greenway (2017) a arătat că măsurile punitive din interiorul școlilor contribuie la abandonul școlar, și, prin urmare, provoacă rate ridicate al acestui fenomen. În schimb, un climat școlar sănătos previne abandonarea studiilor (Jacobs, 2018). Rezultatele studiului efectuat de Dary și Pickeral (2013) arată că reinnoirea mediului școlar contribuie la creșterea eficienței educației, la îmbunătățirea performanței școlare și la reducerea ratelor de abandon școlar. În cele din urmă, rezultatele au explorat faptul că mediul școlar joacă un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și abandonul școlar. Prin urmare, primele trei ipoteze sunt confirmate.

În ceea ce privește rolul de mediere al sprijinului familial în relația dintre elevi și abandonul școlar, rezultatele au demonstrat că există o relație și un impact negativ semnificativ între divorț și sprijinul familiei. Aceste rezultate sunt în concordanță cu rezultatele mai multor studii anterioare.

Raynish (2007) a ilustrat că divorțul este o problemă dificilă și afectează multe aspecte diferite ale vieții, cum ar fi situațiile economice și sociale, și duce la scăderea nivelului de trai pentru soție, copii sau părinți. De asemenea, copiii din familii divorțate tind să

trăiască și să crească într-un mediu instabil, au dificultăți cu transportul între casele părinților, venituri reduse, locuințe modeste și dificultăți financiare.

Copiii din familii divorțate se confruntă, de asemenea, cu mai multe dificultăți emoționale decât copiii din familii căsătorite (Seltzer, 1994).

Bracke (2010) a constatat că divorțul afectează sprijinul pe care copilul îl primește de la familie, determinându-l pe acesta să dezvolte sentimente de frustrare, presiune, frică și stimă de sine scăzută, în special în rândul copiilor din familii divorțate.

Rezultatele au evidențiat, de asemenea, că sprijinul familiei afectează în mod semnificativ negativ abandonul școlar, ceea ce înseamnă că, cu cât sprijinul familiei este mai mare, cu atât ratele de abandon școlar sunt mai mici. Acest lucru se datorează faptului că copiii locuiesc într-un mediu stabil împreună cu părinții și primesc sprijin psihologic și comportamental. De asemenea, sunt încurajați să studieze și să continue educația. De fapt, aceste aspecte generează o motivație pentru educație și o mai bună asociere cu școala (Molepo, 2012). Rezultatele au subliniat existența unui rol parțial de mediere în relația dintre divorț și abandon școlar.

În ceea ce privește rolul mediator al implicării sociale în relația dintre divorț și abandonul școlar, rezultatele au arătat că percepția copiilor cu privire la divorț este că acesta afectează negativ și semnificativ participarea socială, reflectând faptul că divorțul duce la o scădere a dorinței copiilor de a participa la activități sociale. Acest rezultat coincide cu rezultatele cercetărilor anterioare. Raynish (2007), Aydın et al. (2018) și alți cercetători au agreat faptul că percepția copiilor după divorț afectează negativ dorința copiilor din familii divorțate de a participa la activități sociale.

Copiii din familiile divorțate evită mai des participarea la activități sociale decât copiii cu părinți căsătoriți (Amato, 2000 și Rahal, 2013), alături de violență, ură și respingere socială. Mai mult, rezultatele au indicat existența unei corelații semnificative negative și a unui efect asupra activităților sociale ale copiilor și a ratelor de abandon școlar. Acest lucru se datorează faptului că copiii care participă la activități sociale sunt mai receptivi la societate, beneficiază de sprijin psihologic, comportamental și familial și au un interes sporit pentru educație. Astfel, ratele de abandon scad. Rezultatele au mai arătat că activitățile sociale joacă un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și abandonul școlar.

În ceea ce privește rolul de mediere al abilităților sociale în relația dintre divorț și abandonul școlar, rezultatele au arătat că percepția copiilor după divorț afectează

semnificativ și negativ abilitățile sociale ale elevilor. Aceste rezultate sunt în concordanță cu rezultatele studiilor anterioare.

În plus, Brownlee (2007) s-a referit la modul în care divorțul îi face pe copii să-și piardă abilitățile de adaptare, să manifeste tulburări de comportament, să aibă probleme școlare, boli emoționale și comportament agresiv, să formeze relații superficiale și să aibă abilități sociale scăzute. Aseltine (1996) și Malone (2010) au comentat că abilitățile sociale, cum ar fi comunicarea, rezolvarea problemelor și luarea deciziilor, autogestionarea și relațiile cu ceilalți sunt semnificativ scăzute atunci când în familie are loc divorțul. Eaton (2018) a menționat faptul că percepția copiilor după divorț afectează abilitățile sociale ale copiilor, care, la rândul lor, se reflectă în succesul lor academic.

Rezultatele au subliniat, de asemenea, că abilitățile sociale solide reduc ratele de abandon școlar. Aceste rezultate subliniază, de asemenea, faptul că abilitățile sociale joacă un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și abandonul școlar.

În ceea ce privește rolul de mediator al bunăstării sociale în relația dintre divorț și abandonul școlar, rezultatele ilustrează existența unei relații semnificative negative și un impact al divorțului asupra bunăstării sociale a copiilor. Acest lucru înseamnă că atunci când are loc divorțul, nivelul de bunăstare socială a familiei per ansamblu scade. Rezultatele sunt în concordanță cu cercetările anterioare. În plus, Walsh și Stolberg (1989) au observat că divorțul reduce nivelul de bunăstare financiară al copiilor. Odenweller (2014), Soeker (2014), Uphold-Carrier și Utz (2012), Jurma (2015), Barron (2010), Hansagiet al. (2000), Amato și Keith (1991), Kalmijn și Monden (2006), Williams și Dunne-Bryant (2006), și Wagner (2002) au agreeat faptul că divorțul contribuie în mod semnificativ la deteriorarea și scăderea nivelului de bunăstare socială a copiilor. Relațiile turbulente de familie sunt, de asemenea, asociate cu o scădere a bunăstării emoționale a copiilor (Riggio and Valenzuela, 2011).

Rezultatele studiului au confirmat că există un efect negativ semnificativ al bunăstării sociale asupra ratelor de abandon școlar, iar acest lucru înseamnă că conflictele familiale, separarea și divorțul reduc nivelul de bunăstare socială a copiilor, ceea ce duce la creșterea ratelor de abandon școlar. Rezultatele au arătat, de asemenea, că bunăstarea socială joacă un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și abandonul școlar. În ceea ce privește rolul de mediator al mediului școlar în relația dintre divorț și performanța școlară, rezultatele au arătat existența unei corelații și al unui impact

negativ semnificativ al divorțului asupra nivelului de performanță școlară al elevilor. Aceste rezultate coincid cu constatările cercetărilor anterioare.

Divorțul afectează capacitatea copiilor de a participa liber la procesul educațional și de a se concentra, provoacă dispersie, împinge copiii să petreacă mai mult timp pentru îndeplinirea sarcinilor și le provoacă diverse probleme care le afectează în cele din urmă rezultatele școlare (Raynish, 2007).

Rezultatele studiului au confirmat, de asemenea, că mediul școlar corelează cu, și influențează negativ semnificativ, nivelul de performanță școlară al elevilor. Acest lucru este în concordanță cu alte studii, precum Greenway (2017), a cărui rezultate arată că nivelurile de performanță academică sunt semnificativ crescute datorită unui mediu școlar cu condiții bune.

Rezultatele au mai arătat că mediul academic joacă un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și rezultatele școlare. În plus, rezultatele studiului evidențiază faptul că sprijinul familiei afectează în mod pozitiv semnificativ rezultatele școlare ale copiilor, iar sprijinul familiei joacă un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și rezultatele școlare. Rezultatele studiului au mai arătat că atât abilitățile sociale, cât și activitățile sociale au un impact semnificativ pozitiv asupra performanței școlare a copiilor. Abilitățile sociale și activitățile sociale joacă, de asemenea, un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și rezultatele școlare. În cele din urmă, cercetarea a demonstrat existența unei relații pozitive semnificative între bunăstarea socială și performanța școlară, iar bunăstarea socială joacă un rol parțial de mediere în relația dintre divorț și rezultatele școlare.

Recomandări

1. Efectuarea mai multor studii cu eșantion reprezentativ și instrumente codificate privind efectele psihologice și sociale ale divorțului asupra copiilor.
2. Educarea bărbaților și femeilor care urmează să se căsătorească cu privire la abilitățile sociale necesare pentru a-și construi o viață fericită, care să îi ajute să depășească posibilele probleme majore care pot apărea după căsătorie.
3. Oferirea de sprijin psihologic, social și material familiilor divorțate și oferirea de ajutor pentru depășirea experienței dificile a divorțului care le poate distruge toată viața.

4. Mass media scrisă și vizuală ar trebui să introducă diverse programe și să urmeze diferite modalități de educare a oamenilor în general și a tinerilor căsătoriți cu privire la drepturile și îndatoririle fiecărui soț.
5. Programa școlară ar trebui să introducă materiale adecvate în moduri interesante despre îndatoririle și drepturile fiecărui membru al familiei. Reprezentarea acestor materiale ar trebui să vizeze toate nivelurile școlare și universitare.
6. Diferitele instituții ar trebui să angajeze personal specializat pentru a oferi îndrumare și consiliere oamenilor cu privire la problemele lor familiale, pentru a evita cât mai mult posibil divorțul.
7. Existența unei cooperări la cele mai înalte niveluri între sectoarele și instituțiile oficiale și private menite să reducă cât mai mult posibil fenomenul divorțului.

Referințe

1. Abu Hashem, Assayed. (2002). *The Psychology of Skills*. Zahraa Al Sharq Library: Cairo.
2. Alam, N., Saha, S. K., Razzaque, A., and van Ginneken, J. K. (2001). The effect of divorce on infant mortality in a remote area of Bangladesh. *Journal of Biosocial Science*, 33(2), 271-280.
3. Ali, S. S. (2000). Gender and human rights in Islam and international law. *The Hague: Kluwer Law International*, 3, 86-97.
4. Allensworth, E. M., and Easton, J. Q. (2007). *What Matters for Staying On-Track and Graduating in Chicago Public High Schools: A Close Look at Course Grades, Failures, and Attendance in the Freshman Year. Research Report*. Consortium on Chicago School Research: USA
5. Aluede, O. (2011). Managing bullying problems in Nigerian secondary schools: Some counseling interventions for implementation. *In The African Symposium*, 11(1), pp. 138-145).
6. Amato, P. R. (2001). Children of divorce in the 1990s: an update of the meta-analysis. *Journal of family psychology*, 15(3), 355-370.
7. Amrein, A. T., and Berliner, D. C. (2003). The effects of high-stakes testing on student motivation and learning. *Educational Leadership*, 60(5), 20-25.
8. Andrew, A.B. (1997). Assessing neighborhood and community factors that influence children well-being. In European Center for Social Welfare Policy and Research (Ed.), *Monitoring and measuring the state of children: Beyond survival* [Euro social Report, 62] (pp. 147-141). Vienna: Author.

9. Andrew, C. T., and Segun, O. O. (2019). Investigating the Effects of Parental Divorce on Academic Performances of Young People. *Bangladesh e-Journal of Sociology*, 16(1), 97-109.
10. Aseltine Jr, R. H. (1996). Pathways linking parental divorce with adolescent depression. *Journal of Health and Social Behavior*, 3(2), 133-148.
11. Astone, N. M., and McLanahan, S. S. (1991). Family structure, parental practices and high school completion. *American sociological review*, 56, 309-320.
12. Astone, N. M., and McLanahan, S. S. (1994). Family structure, residential mobility, and school drop-out: A research note. *Demography*, 31(4), 575-584.
13. Aydm, B., Sari, S. V., and Sahin, M. (2018). The effect of social networking on the divorce process. *Universal Journal of Psychology*, 6(1), 1-8.
14. Bdair, Kraiman. (2001). *Children's Future Education. Studies and research*. World of Books for Publishing: Cairo.
15. Bowlby, J. (1951). *Maternal care and mental health* (Vol. 2). World Health Organization: Geneva
16. Bracke, P. F., Colman, E., Symoens, S. A., and Van Praag, L. (2010). Divorce, divorce rates, and professional care seeking for mental health problems in Europe: a cross-sectional population-based study. *BMC Public Health*, 10(1), 224-235.
17. Bracke, P. F., Colman, E., Symoens, S. A., and Van Praag, L. (2010). Divorce, divorce rates, and professional care seeking for mental health problems in Europe: a cross-sectional population-based study. *BMC Public Health*, 10(1), 224-235.
18. Brand, J. E., Moore, R., Song, X., and Xie, Y. (2019). Why does parental divorce lower children's educational attainment? A causal mediation analysis. *Sociological science*, 6, 264-292.
19. Brownlee, A. (2007). The effects of divorce and its associated stressors on children and adolescents. *Journal of Undergraduate Research at Minnesota State University, Mankato*, 7(1), 1-30.
20. Bruggencate, G., Luyten, H., Scheerens, J., and Slegers, P. (2012). Modeling the influence of school leaders on student achievement: how can school leaders make a difference? *Educational administration quarterly*, 48(4), 699-732.
21. Bubelwa, C. D. (2014). *Effects of Broken Marriage on Primary School Pupils' Academic Performance in Ilala Municipality* (Doctoral dissertation), The Open University of Tanzania, Tanzania.

22. Chenge, R. P., Chenge, E., and Maunganidze, L. (2017). Family Factors that contribute to school drop-out in Rushinga District in Zimbabwe. *International Journal of Law, Humanities and Social Science*, 1(4), 87-105.
23. Cherian, V. I. (1989). Academic achievement of children of divorced parents. *Psychological Reports*, 64(2), 355-358.
24. Clay, J. E. (1998). *The marriage law in the people's republic of China and its effect on divorce as compared with divorce in the United States of America*. University of Hong Kong.
25. Cook, D. A., and Artino Jr, A. R. (2016). Motivation to learn: an overview of contemporary theories. *Medical education*, 50(10), 997-1014.
26. Cornell, F. G. (1955). Socially perceptive administration. *The Phi Delta Kappan*, 36(6), 219-223.
27. Crowder, K., and Teachman, J. (2004). Do residential conditions explain the relationship between living arrangements and adolescent behavior? *Journal of Marriage and Family*, 66(3), 721-738.
28. Dary, T., and Pickeral, T. (2013). *School climate: Practices for implementation and sustainability*. National School Climate Center: NEW YORK.
29. DuBois, D. L., Eitel, S. K., and Felner, R. D. (1994). Effects of family environment and parent-child relationships on school adjustment during the transition to early adolescence. *Journal of Marriage and the Family*, 405-414.
30. DuBois, D. L., Eitel, S. K., and Felner, R. D. (1994). Effects of family environment and parent-child relationships on school adjustment during the transition to early adolescence. *Journal of Marriage and the Family*, 405-414.
31. Eriksson, P., and Kovalainen, A. (2008). Research philosophy. *Qualitative methods in business Research*, 11-25.
32. Evans, C. (2005). Gender and Human Rights in Islam and International Law: Equal before Allah, Unequal before Man?[Book Review]. *Australian Journal of Asian Law*, 7(2), 198-214.
33. Fagan, P. F., and Churchill, A. (2012). The effects of divorce on children. *Marriage Research*, 1, 1-48.
34. Featherman, D. L., Hauser, R. M., and Hauser, R. M. (1978). *Opportunity and Change Studies in Population*. Academic Press: New York.
35. Frieman, B. B. (1997). Two Parents--Two Homes. *Educational Leadership*, 54(7), 23-25.

35. Galluzzo, D. M. (2012). *The academic and social impact of divorce on early childhood students in school* (Doctoral dissertation), Northeastern University, USA.
36. GCC-STAT (2019). *Marriage and Divorce Statistics in The Countries of the Gulf Cooperation Council Arabian Gulf in 2016*.
37. Gordon, M. (1978). *The American Family: Past, Present, and Future*. Random House: New York.
38. Greenway, G. H. (2017). *Relationship Between School Climate and Student Achievement* (Doctoral dissertation) Georgia Southern University, Georgia.
39. Hansagi, H., Brandt, L., and Andréasson, S. (2000). Parental divorce: psychosocial well-being, mental health and mortality during youth and young adulthood: a longitudinal study of Swedish conscripts. *The European Journal of Public Health*, 10(2), 86-92.
40. Jacobs, J. A. (2018). *School Climate: A Comparison of Teachers, Students, and Parents, Educational Leadership and Policy Analysis*, East Tennessee State University, USA.
41. Kelly, J. B., and Emery, R. E. (2003). Children's adjustment following divorce: Risk and resilience perspectives. *Family relations*, 52(4), 352-362.
42. Keyes, C. L. M. (1998). Social well-being. *Social psychology quarterly*, 121-140.
43. Kwong, D., and Davis, J. R. (2015). School Climate for Academic Success: A Multilevel Analysis of School Climate and Student Outcomes. *Journal of Research in Education*, 25(2), 68-81.
44. Leary, M. R. (2010). Affiliation, Acceptance, and Belonging: The Pursuit of Interpersonal Connection. In S. T. Fiske, D. T. Gilbert, & G. Lindzey (Eds.), *Handbook of Social Psychology* (pp. 864-897). Hoboken, NJ: Wiley.
45. Lopez, R. E. (2015). *School climate, developmental assets, and academic success in KIPP hispanic students* (Doctoral dissertation), Walden University, USA.
46. Malone, P. A. (2010). *Children and adolescents growing up in the shadow of divorce*. *Children and Loss: A Practical Handbook for Professionals*, 62.
47. Mau, P., and Bikos, S. (2000). A study of the parents' role in career decision process. *Occupational Guidance Quarterly* 27: 137, 143.
48. McKee, D. H. (1993). *The effects of parental divorce on children: Four meta-analyses* (Doctoral dissertation), Arizona State University, USA.

49. McLanahan, S., and Sandefur, G. (1994). *Growing Up with a Single Parent. What Hurts, What Helps*. Harvard University Press: USA.
50. Molepo, L. S., Sodi, T., Maunganidze, L., and Mudhovozi, P. (2012). Behavioural and emotional development in children of divorce. *Journal of Psychology in Africa*, 22(2), 251-254.
51. Nusinovici, S., Olliac, B., Flamant, C., Müller, J. B., Olivier, M., Rouger, V., and Hanf, M. (2018). Impact of parental separation or divorce on school performance in preterm children: A population-based study. *PloS one*, 13(9), 1-11.
52. Nwagwu, C. C. (2008). With Effective Management All Students Can Learn: No Excuse or Exception. *Inaugural lecture series*, 93, 1-5.
53. Odenweller, B. (2014). Does Parental Divorce Have an effect on a Child's Education?, *Honors Program Theses and Projects*, Bridgewater State University, USA.
54. Okopi, F. O. (2011). Risk behaviours and early warning signals for ODL drop-out students in Nigeria: Implications for counselling. *International Journal of Psychology and Counselling*, 3(3), 40-47.
55. Parish, T. S., and Taylor, J. C. (1979). The impact of divorce and subsequent father absence on children's and adolescents' self-concepts. *Journal of Youth and Adolescence*, 8(4), 427-432.
56. Paulson, S. E., Marchant, G. J., and Rothlisberg, B. A. (1998). Early adolescents' perceptions of patterns of parenting, teaching, and school Environment: Implications for achievement. *The Journal of Early Adolescence*, 18(1), 5-26.
57. Radzyk, J. J. (2014). *Validation of a new social well-being questionnaire* (Bachelor's thesis), University of Twente, Netherland.
58. Rahal, R. T. (2013). *The impact of divorce on the likelihood of graduating from high school by age 20* (Doctoral dissertation), Georgetown University, USA.
59. Rahal, R. T. (2013). *The impact of divorce on the likelihood of graduating from high school by age 20* (Doctoral dissertation), Georgetown University, USA.
60. Raynish, A. (2007). *Effects of Divorce on the Child* (Master Thesis), Marygrove College, USA.
61. Saunders, B., Kitzinger, J., and Kitzinger, C. (2015). Anonym sing interview data: Challenges and compromise in practice. *Qualitative Research*, 15(5), 616-632.
62. Seltzer, J. A. (1994). Consequences of marital dissolution for children. *Annual review of sociology*, 20(1), 235-266.

63. Shulman, S., Zlotnik, A., Shachar-Shapira, L., Connolly, J., and Bohr, Y. (2012). Adolescent daughters' romantic competence: The role of divorce, quality of parenting, and maternal romantic history. *Journal of youth and adolescence*, 41(5), 593-606.
64. Song, C., Benin, M., and Glick, J. (2012). Dropping out of high school: The effects of family structure and family transitions. *Journal of Divorce and Remarriage*, 53(1), 18-33.
65. Spence, A. M. (2012). *Adult children's accounts of Parental Infidelity and Divorce: Associations with own infidelity, Risky Behaviors, and Attachment*. University of Colorado at Denver.
66. Thapa, A., Cohen, J., Guffey, S., and Higgins-D'Alessandro, A. (2013). A review of school climate research. *Review of educational research*, 83(3), 357-385.
67. Uphold-Carrier, H., and Utz, R. (2012). Parental divorce among young and adult children: A long-term quantitative analysis of mental health and family solidarity. *Journal of Divorce and Remarriage*, 53(4), 247-266.